

sverigesradio.se

Danska resultatet: Sänkta bidrag gav färre asylsökande – men ökad kriminalitet

2:06 min

Dela

Publicerat söndag 30 oktober 2022 kl 17.28

Den nya regeringen och Sverigedemokraterna vill att de som inte är svenska medborgare först måste jobba och betala skatt innan de t ex. ska kunna få försörjningsstöd.

Danska studier visar att det kom färre flyktingar när Danmark halverade sina bidrag 2002, men samtidigt ökade fattigdomen och stölderna i den här gruppen.

Olof Åslund, gästprofessor i Nationalekonomi vid Uppsala Universitet: ”När man gör den här typen av ganska omfattande reformer så kan effekter uppstå som man inte hade räknat med, och som kanske är betydligt mindre önskvärda”.

Olof Åslund, gästprofessor i Nationalekonomi vid Uppsala Universitet, har läst de danska studierna som granskat vad som hände 2002 när Danmark halverade sina bidrag till människor som fick uppehållstillstånd:

– Det man såg var att när ersättningen minskade så minskade invandringen och när ersättning ökade så ökade invandringen. Av det drog man slutsatsen att det finns ett samband mellan ersättningsnivåerna och migrationen till Danmark.

– Kan man säga någonting om hur stor effekt de här bidragsnivåerna hade?

Nej, det är svårt att säga. I Danmark så drog man slutsatsen att det var ungefär fem tusen personer färre per år. Men det där beror ju naturligtvis på dels det totala antalet personer som behöver fly och söka asyl, men också på hur utgångsläget var i Danmark.

Eftersom Tidöavtalet inte innehåller några färdiga förslag, så anser nationalekonomen Olof Åslund att det är svårt att kommentera vad som kan hända i Sverige. Enligt avtalet ska Sverige bli mindre attraktivt för asylsökande. Människor som inte är svenska medborgare måste kvalificera sig för att få t ex. föräldrapenning, bostadsbidrag och försörjningsstöd. Det här ska ske gradvis i takt med att man jobbar och betalar skatt.

Men flera nyligen publicerade danska studier har alltså analyserat vad som hände när Danmark 2002 halverade bidragen till de som fått uppehållstillstånd.

Enligt Mette Blauenfeldt, som är sektionschef på organisationen Danska Flyktinghjälpen, DRC, har sänkta bidrag varit negativt för integrationen.

– Familjerna blev fattigare och la sin tid på att få ekonomin att gå ihop. De åkte runt till olika affärer för att hitta den billigaste maten valde bort integrationsskapande aktiviteter både för sig själva och barnen, eftersom de inte hade råd.

De danska studierna visar på flera olika effekter av sänkta bidrag. Fler män kom i jobb snabbare, samtidigt var det fler kvinnor som blev kvar hemma. Kriminaliteten i gruppen ökade också, vanligast var stölder. Och det här kan kopplas till att människor fick sämre ekonomi, enligt nationalekonomen Olof Åslund.

– Bland vuxna så såg man en tendens till ökade egendomsbrott, men också bland barn och unga så såg man på sikt då en ökad risk för våldsbrott och gängrelaterad kriminalitet. Hur ser du på att kriminaliteten ökade?

– Jag tycker att det pekar ju på det att när man gör den här typen av ganska omfattande reformer så kan man få effekter som kan uppstå som man inte hade räknat med, och som kanske är betydligt mindre önskvärda.

Anna-Karin Sivberg, Ekot.
anna-karin.sivberg@sverigesradio.se